

Tájékoztató a kedvezményezettek számára a piaci ár alátámasztásához

A 2014-2020-as programozási időszakban kiemelt figyelmet kíván fordítani a Támogató a piaci áraknak való megfelelés ellenőrzésére. Jelen tájékoztató abban nyújt iránymutatást a kedvezményezettek számára, hogy az EFOP és RSZTOP megvalósítás alatt álló projektjeinek **elszámolásra benyújtásra kerülő tételei** megfelelően kerüljenek alátámasztásra piaci ár szempontjából is. **Fontos kiemelni, hogy a piaci ár alátámasztásával még nem biztosított a beszerzés lefolytatásának szabályossága, ahhoz további előírások betartása is szükséges.**

A költségszámítás alapjául szolgáló egységárak nem haladhatják meg a szokásos piaci árat (pl. a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződésben rögzített árat, a több lehetséges szállítótól történő ajánlatkérés keretében beérkezett ajánlatok alapján kialakult árat, vagy az irányító hatóság által előzetesen meghatározott fajlagos mutatók szerinti fajlagos árat, illetve egységköltséget), illetve a Felhívásban rögzített tevékenységek esetén feltüntetett korlátokat. **Piaci ár igazolása** a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés esetében a közbeszerzés dokumentációjával, vagy közbeszerzési kötelezettség hiányában, illetve a közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések esetében több lehetséges szállítótól történő ajánlatkérés keretében beérkezett ajánlatokkal történhet. Ez alól a kötelezettség alól a közbeszerzési értékhatárok alatti értékű beszerzések megvalósításával és ellenőrzésével kapcsolatos szabályokról szóló 459/2016. (XII. 23.) Korm. rendelet személyi hatálya alá tartozó ajánlatkérők, illetőleg ezen rendelet 3. §-ában kivételként felsorolt beszerzéseik esetében sem lehet eltekinteni.

Amennyiben a piaci ár alátámasztása több lehetséges szállítótól történő ajánlatkérés keretében történik, legalább három, egymástól és a kedvezményezettől független ajánlattevőtől származó, azonos tárgyú, összehasonlítható, érvényes írásos árajánlat megléte szükséges. Az ajánlatkérést úgy kell lebonyolítani, hogy az igazolás feltételei teljesíthetők legyenek. A kedvezményezett köteles vizsgálni az ajánlattevők szerződés teljesítésére való alkalmasságát is.

A kedvezményezettnek a piaci árat **a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban** (pl. megbízási jogviszony) **foglalkoztatottak részére**, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 79.§ (2) bekezdése szerinti bérköltség jogcímen kifizetett személyi jellegű kifizetések esetén is igazolnia szükséges. A piaci ár igazolása ezen költség esetén – a fenti bekezdésben foglaltakhoz hasonlóan – a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés esetében a közbeszerzés dokumentációjával, vagy közbeszerzési kötelezettség hiányában, illetve a közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések esetében, legalább három, egymástól és a kedvezményezettől független ajánlattevőtől származó, azonos tárgyú, összehasonlítható, érvényes írásos árajánlattal történhet.

A piaci árak való megfelelés ellenőrzése

Nem közbeszerzéshez és közbeszerzéshez kapcsolódó költség esetén is, a piaci árak való megfelelés ellenőrzése céljából **a támogatást igénylőnek a támogatási kérelemmel egyidejűleg,** annak mellékleteként szükséges benyújtania legalább egy részletes indikatív árajánlatot minden releváns költségvetési tétel esetében. Amennyiben az egy indikatív árajánlaton felül a támogatást igénylő rendelkezik több árajánlattal is egy költségelem vonatkozásában, úgy minden árajánlatot szükséges benyújtani a támogatási kérelem mellékleteként. Ez alól kivétel képeznek az egyszerűsített elszámolással érintett költségvetési tételek, továbbá a három millió forintnál nagyobb elszámolható összköltségű projektek azon leendő szerződésai, amelyek tervezett költsége nem haladja meg a nettó 300 000 forintot. Ez utóbbi esetben az indikatív árajánlatnak, illetve árajánlatoknak ugyanakkor rendelkezésre kell állniuk, és azokat az irányító hatóság helyszíni ellenőrzés keretében ellenőrizheti. Amennyiben az Irányító Hatóság egyszerűsített elszámolási mód alkalmazását írta elő a felhívásban, az ahhoz kapcsolódó tételek vonatkozásában az árajánlatok benyújtása nem szükséges, azokat az Irányító Hatóság helyszíni ellenőrzés keretében sem ellenőrizheti.

Amennyiben a támogatási kérelem, támogatásban részesül, **a piaci ár ellenőrzésére a kifizetési igénylés keretében is sor kerül.** Közbeszerzési eljárás keretében beszerzett javak esetén az eljárás dokumentációja alátámaszthatja a kapcsolódó költség esetén a piaci árat azzal, hogy az irányító hatóság kétség esetén jogosult külön vizsgálatot folytatni és az eljárás során kialakult ártól – a vizsgálat eredménye alapján – eltérő értéken meghatározni az általa elismert piaci árat¹. Közbeszerzési kötelezettség hiányában, illetve a közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések esetében a piaci ár alátámasztása a kifizetési igénylés során legalább három egymástól és a kedvezményezettől független ajánlattevőtől származó, azonos tárgyú, összehasonlítható, érvényes írásos árajánlat meglétével lehetséges, melytől csak a lentiekben felsorolt kivételes esetekben lehet eltérni. Az ajánlatkérést úgy kell lebonyolítani, hogy az igazolás feltételei teljesíthetőek legyenek. A beszerzés dokumentációját és a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) által meghatározott minden alátámasztó dokumentumot a kifizetési igényléssel egyidejűleg szükséges benyújtani. Amennyiben a tétel költségösszesítőn szerepel, a Rendelet 124. §. (1b) pontja alapján az alátámasztó dokumentumokat nem szükséges benyújtani, azokat az irányító hatóság helyszíni ellenőrzés keretében ellenőrizheti.

Az egyszerűsített elszámolási módok esetében, a költségek felmerülését a kedvezményezettnek nem kell alátámasztania háttérdokumentumokkal (például számlával, bankszámlakivonattal, összesítővel, illetve egyéb számvetési bizonylattal), és **a piaci áraknak való megfelelést sem kell vizsgálni.** Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a kedvezményezettnek a kifizetési kérelem mellékleteként nem kell a költség felmerülését igazoló dokumentumokat benyújtani az irányító hatósághoz, és elkülönítetten sem szükséges őrizni azokat a projekt helyszínén/ nyilvántartásában. A felmerült költségeket alátámasztó

¹ Lásd 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 6. számú melléklet 6.2. pontja.

bizonylatok helyszíni ellenőrzés keretében sem kerülnek vizsgálatra. A hazai számviteli szabályoknak megfelelően a bizonylatokat természetesen meg kell őriznie a kedvezményezettnek, viszont a támogatást nyújtó és ellenőrző szervezetek helyszíni ellenőrzés során sem vizsgálják ezeket. Amennyiben egyszerűsített elszámolásban szereplő tétel egyben közbeszerzési eljárásban is érintett, a közbeszerzés dokumentációját ellenőrzésre benyújtani szükséges a Rendelet XVI. fejezetének megfelelően.

További előírások

A nyílt kereskedelmi forgalomban beszerezhető eszközök esetén az írásos ajánlat – akár a támogatási kérelemmel benyújtott egy indikatív árajánlat, akár a kifizetések igénylés során benyújtott három árajánlat – kiváltható hivatalos árajánlatok bemutatásával (pl.: forgalmazó cégek honlapja – dátummal ellátott képernyőkép mentéssel).

Az árajánlatkéréseket és az ajánlatok beérkezését is megfelelően dokumentálni (postai feladás bélyegzője/faxjelentés/érkeztetés/iktatás/elektronikus levél) szükséges, mely a helyszíni ellenőrzések során ellenőrzésre kerül. A beszerzés dokumentálása történhet egyes folyamatlépéseknél elektronikusan (pl.: elektronikus levél, online felületek képernyőképei) is. A dokumentumok keletkezési idejének az elektronikus dokumentumok esetén is egyértelműen megállapíthatónak kell lennie. Az alátámasztó dokumentumok (árajánlatok, kimutatások) nem lehetnek a közbeszerzés vagy beszerzés eredményeként megkötött szerződés aláírásának dátumához képest 6 hónapnál régebbiek.

Amennyiben a kifizetési igényléshez csatolt ajánlatok a piaci ár igazolására alkalmatlanok (különösen: nem összehasonlíthatóak, nem azonos tárgyúak, nem egymástól és a projektgazdától/ajánlatkérőtől független² piaci szereplőktől származnak, a tényleges piaci árat jelentősen meghaladják), a felmerült költségek a projekt terhére nem kerülnek elszámolásra.

Amennyiben a kedvezményezett a piaci árnak való megfelelést legalább három független árajánlat beszerzésével támasztja alá, akkor azokat még további referenciaárakkal (referenciaárak meghatározását lásd az anyagban később) szükséges összevetni. Az összehasonlítás során biztosítani kell azt, hogy a termék/szolgáltatás összemérhető legyen a termék/szolgáltatás árát meghatározó paraméterek tekintetében.

A következő esetekben **a referencia árakkal történő összevetés nem szükséges**, mivel a beszerzés

- a) **közbeszerzési eljárás keretében történik.** Ebben az esetben az eljárás dokumentációja alátámaszthatja a piaci árat.

² Nem független az az ajánlattevő, amelyben a támogatást igénylő, illetve kedvezményezett vagy tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója, tulajdonosi, fenntartói, vagyongazdálkodói, irányítási, képviselői, munkáltatói, vagy kinevezési jogokat gyakorol, vagy fordítva, amely olyan szállítótól származik, amelynek tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, a kedvezményezett szervezetében vagy a másik ajánlattevő szervezetében tulajdonosi, fenntartói, vagyongazdálkodói, irányítási, képviselői, munkáltatói vagy kinevezési jogokat gyakorol. Nem független továbbá az ajánlattevő, ha a támogatást igénylő, illetve kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsolatos vállalkozásnak minősül. .

b) tárgya valamely **egyszerűsített elszámolási módban** (százalékos átalány, egyösszegű vagy egységköltség átalány) kerül elszámolásra.

c) tárgyára nézve – **általános rezi költségek egyes költségelemei, illetve hatósági díjak, adók, közterhek – az Irányító Hatóság eltekint attól, hogy a kedvezményezett benyújtja a legalább három független árajánlatot.** Az érintett általános rezi költségek a következők: közüzemi szolgáltatások (pl. víz, gáz, elektromos áram, távhő és hulladékgazdálkodási közszolgáltatás, telefon, fax, internet, telekommunikáció) költsége és díja, postaköltség, elektronikus kommunikáció működtetéséhez kapcsolódó költségeket, biztosítási költség, bankszámlanyitás és rendszeres havi banki adminisztratív (kezelési) és tranzakciós költség.

A fentiekben túl a vonatkozó beszerzési eljárásban foglalt szabályok megtartása mellett az alábbi esetekben lehet eltérni a referenciaár biztosításától:

- Nem szükséges a referenciaárakkal való összevetés az utazási költségek esetében – mind a projektmenedzsmenthez, szakmai megvalósításhoz kapcsolódó útiköltségek, mind a célcsoport útiköltségei vonatkozásában.
- Továbbá egyes marketing, kommunikációs szolgáltatások és a kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költségei vonatkozásában nem szükséges további referenciaárakkal való összevetés, mivel a Támogató rendelkezik ezek esetében referenciaárakkal. Ez alapján nem szükséges a referenciaárral való összevetés a következő költségelemek esetén, amennyiben a paraméterek megegyeznek az alábbiakkal:

Eszköz/szolgáltatás	Átlagár (Elszámolható költség)
Szórólap (100 db, A/5 méret, 115g (vagy 110g) matt műnyomó papír, 4+4 színnel nyomva)	9.020 Ft
Leaflet (100 db, 297x210 LA4 méret, 115 g (vagy 110g) matt műnyomó papír, 4+4 színnel nyomva, 2x hajtva)	12.202 Ft
Kiadvány A (100 db, 0-25 oldalig, A5 méret, Borító: 4+4 250g matt műnyomó papír, 2 oldali matt fólia, Belív: 4+4, 110 g matt műnyomó papír, Irkafűzéssel, 1 hajtással)	66.163 Ft
Kiadvány B (100 db, 26-50 oldalig, A5 méret, Borító: 4+4 250g matt műnyomó papír, 2 oldali matt fólia, Belív: 4+4, 110 g matt műnyomó papír, Irkafűzéssel, 1 hajtással)	116.582 Ft

Eszköz/szolgáltatás	Átlagár (Elszámolható költség)
"A" típusú tájékoztató tábla (1 db, 5040x2380 mm méretű, legalább 5 mm vastagságú műanyagból, 4+0 színnel nyomva)	160.279 Ft

"B" típusú tájékoztató tábla (1 db 3000x1500 mm méretű, legalább 5 mm vastagságú műanyagból, 4+0 színnel nyomva)	64.390 Ft
"C" típusú tájékoztató tábla (1 db A2 (594x420 mm) méretű, legalább 3 mm vastagságú műanyagból, 4+0 színnel nyomva)	6.492 Ft
"D" típusú emlékeztető tábla (1 db A3(420x297 mm) méretű, legalább 3 mm vastagságú műanyagból, 4+0 színnel nyomva)	4.637 Ft

Eszköz/szolgáltatás	Átlagár (Elszámolható költség)
Új Weboldal készítése (alap tulajdonságokkal, domain névvel, tárhellyel, grafikai tervezéssel, reszponzív, mobilra optimalizáltsággal, admin felülettel)	171.728 Ft
Aloldal létrehozása (meglévő weboldalon)	63.218 Ft
Logók feltöltése (Széchenyi2020 logó és infoblokk)	35.000 Ft
Médiavásárlás napilapokban (megyei napilapokban, plusz Budapest, ½ oldal, 4C)	999.917 Ft
Online banner (AV (add view) megjelenés: 50.000 - 250.000 AV)	maximum 5 Ft/AV

Amennyiben a fentiektől eltérő paraméterek alapján kerül megrendelésre a termék/szolgáltatás, úgy a megrendelés paramétereire alapján szükséges levezetni az árak eltérésének indoklását.

Amennyiben a beszerzendő **eszköz vagy szolgáltatás egyedi jellege miatt előzetes engedélyt** kapott a kedvezményezett arra nézve, hogy a három árajánlat benyújtásától mentesül, **ez esetben is biztosítani szükséges legalább egy referenciaárat.** Ez megtörténhet a gyártó hivatalos árlistájából, katalógusából, külföldi képviselők árlistáiból, katalógusaiból, a forgalmazó által más, a kedvezményezettől független szervezeteknek adott árajánlat bemutatásával.

Minden más esetben, ahol kötelező a legalább három független árajánlat benyújtása, szükséges további referenciaárat biztosítani az ellenőrzéshez és a kifizetési igénylésben benyújtott költségelemek elszámolhatóságához. Amennyiben a kifizetési igénylés benyújtása során összesítőre kerül az adott költségelem, akkor nem szükséges benyújtani az elszámolhatósághoz az alátámasztó dokumentumokat, azonban a helyszínen rendelkezésre kell állniuk azoknak, továbbá az árajánlatoknak és a referenciaáraknak is, mivel helyszíni ellenőrzés keretében a piaci áraknak való megfelelést ellenőrzi a Támogató.

A referenciaár biztosításához első lépésként azonosítani kell az adott árajánlatban **az egyedi tételeket.** Egyedi tételnek azokat a termékeket/szolgáltatásokat tekinthetjük, amelyekre egységár képezhető. Az azonosított tételek esetében fel kell tárni azok műszaki/szakmai tartalmát jellemző legfontosabb paramétereket. Meg kell határozni azt is, hogy az adott tétel

milyen egységekre (pl.: darab, vagy szakértői óra) bontható fel az összehasonlításhoz képezett egységárak meghatározása érdekében.

Az azonosított egyedi tételek segítségével a referenciaárak meghatározásához hasonló termékek, szolgáltatások árait szükséges megvizsgálni, melyhez az alábbi módszerek alkalmazása javasolt:

1. Keresés a termék/ szolgáltatás megnevezése és legfontosabb paramétereinek alapján az **ár-összehasonlításra szakosodott internetes portálokon**. Az internetes portált úgy kell kiválasztani, hogy annak kínálatában még legalább **kettő**, összehasonlításra alkalmas tétel legyen. Ez a módszer használható például irodai berendezések, számítástechnikai eszközök, elektronikai cikkek keresésénél az olcsobbat.hu, argep.hu, arukereso.hu internetes oldalakon. A referenciaár ez esetben dátummal ellátott képernyőmentéssel igazolható.
2. Egyes **eszközbeszerzés** esetén megfelelő módszer a piaci árak való megfelelés ellenőrzésére a Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság által működtetett ún. központosított közbeszerzések rendszerében szereplő termékekkel, árakkal való összevetés, mely esetben **két** db referenciaár biztosítása szükséges. Az összehasonlíthatóság érdekében meghatározott paraméterek alapján és a <http://www.kozbeszerzes.gov.hu/portal/> honlapon elérhető keretszerződésekben szereplő **termékleírások paramétereinek alapján** meghatározható az ár. Ez a módszer az azonos termékek árszabásának ellenőrzésére javasolt, elsősorban a következő termék/szolgáltatás kategóriákat javasolt összehasonlítás céljára alkalmazni:
 - Információtechnológiai rendszerek
 - Irodatechnikai berendezések
 - Irodabútorok
 - Kommunikációs eszközök és szolgáltatások
3. **Már lebonyolított közbeszerzések áraival történő összehasonlítás.** A Közbeszerzési Hatóság (www.kozbeszerzes.hu) oldalon elérhető kereső segítségével³ a megjelenés dátuma, a CPV kód, a beszerzés tárgya és/ vagy szabadszavas keresés alkalmazásával megkereshetők a hasonló közbeszerzési felhívások, és az ezekhez tartozó dokumentumok az eljárás eredményéről. A lezárt eljárások esetében a Hatóság oldaláról előkereshetők a megkötött szerződések is a közbeszerzési adatbázisból (amennyiben az ajánlatkérő jogkövető módon feltöltötte). A szerződésekből már azonosíthatóak az összehasonlításra alkalmas tételek és egységárak, amelyek segítségével az **egy** db referenciaár biztosítása elegendő.
4. **A már sikeresen megvalósított, és lezárt Uniós projektek árajánlataival való összehasonlítás.** Ehhez olyan projekteket kell kiválasztani a már elszámolási szempontból lezárt projektek közül, amelyeknél nem került sor szabálytalansági

³ <http://www.kozbeszerzes.hu/adatbazis/keres/hirdetmeny/>

eljárásra, illetve visszakövetelésre az adott költségtétel vonatkozásában. Ezen projektekből kell olyan árajánlatokat választani, amelyek esetében biztosítottak **az összehasonlíthatóság feltételei a két db referenciaár biztosításához**. Az összehasonlíthatóság érdekében olyan projekteket kell választani, amelyek esetében az árajánlatok kibocsátása között eltelt időszak nem okoz jelentős eltérést az árakban.

5. Az **építési (kivitelezési) költségek** esetében a költségek piaci árak való megfelelésének megállapítása **csak speciális szakértelemmel ítélhető meg**. A kivitelezési árak meghatározásához, összehasonlításához az építőiparban **az építőipari norma és egységárgyűjteményt, illetve az ezen alapuló költségvetés készítő szoftvereket (adatbázisokat) alkalmazzák**. A kivitelező költségek elszámolásához **javasolt az építőipari norma gyűjtemény kódjainak feltüntetését az egyes tételek mellé**, hogy azok könnyen kikereshetők legyenek a norma és egységárgyűjteményből. Amennyiben a kivitelezési árajánlat nem tartalmazza a normagyűjtemény tételazonosítóit, akkor **a megfelelő mérnöki végzettséggel rendelkező szakember (az adott szakági képesítéssel rendelkező mérnök) bevonásával az adott tételeket be kell azonosítani a normagyűjteményben**. A kivitelezési költségeket a normagyűjtemény egységáraihoz kell mérni, így **egy db referenciaárral** kell összevetni az árajánlatokat.

A kivitelezési költségek esetében kiemelt figyelmet kell fordítani **az egyes költségtételek volumenének ellenőrzésére is, mert a kivitelezési árajánlatok összértéke a volumenek miatt is jelentősen eltérhet, azonos egységárak alkalmazása esetén is**. Különös figyelmet kell fordítani arra, hogy az árajánlat tételeinek volumene megegyezik-e a rendelkezésre álló legrészletesebb műszaki terv mennyiség kiírásainak, illetve amennyiben ilyen nem áll rendelkezésre, a műszakilag indokolható mértékeknek. A műszakilag indokolható mértékek megállapítását javasolt legalább OKJ-s végzettséggel rendelkező (építőipari) költségzakértőre bízni.

6. Amennyiben a Központi Statisztikai Hivatal adatbázisában megtalálható az adott termék/szolgáltatás fogyasztói átlagára, akkor a hivatkozott forrás pontos megjelölésével/mentésével szükséges biztosítani a referenciaárat.
7. A költségek piaci árak való megfelelésének alátámasztása, tehát a referenciaár biztosítása egyéb felméréssel, piackutatással is elvégezhető. Amennyiben ezzel a módszerrel kívánja az egy darab referenciaárat meghatározni a kedvezményezett, úgy elvárás a felmérés/piackutatás pontos dokumentációja.

Kedvezményezett végezhet olyan módon is kalkulációt, hogy felhasználja a már sikeresen lezárt Uniós projektek, közbeszerzések, beszerzések adatait. Ezt erőforrás alapú megközelítéssel szükséges megtenni, tehát a lehető legkisebb költségtételig, mennyiségi egységekre kell lebontani a költségeket (pl. szakember munkárára lebontott költsége, anyagköltség m² ára, tanulmány karakterszáma stb.), és ennek segítségével kell levezetnie és dokumentálnia a költség megalapozottságát.

A termék/szolgáltatás típusától függően több tényezője is lehet egy adott költségnek, ezért minden értéket meg kell jeleníteni a tervezésben.

8. További kettő, egymástól és a kedvezményezettől független ajánlattevőtől származó, azonos tárgyú, összehasonlítható, érvényes árajánlat benyújtásával biztosítható a referenciaár.

Amennyiben a fent javasolt módszerek közül egyik sem alkalmazható a referenciaárak megállapításához, akkor a piaci árak való megfelelést – az árajánlatokon felül – **szakértői igazolással szükséges alátámasztani**. A szakértő költsége nem számolható el a projekt terhére.

Minden referenciaár tekintetében **elfogadható a 20 %-os eltérés**, tehát az árajánlatokat legfeljebb 20 %-kal meghaladó árajánlatot még megfelelő piaci árak lehet tekinteni.